

A számla költségtartalmának elszámolása érinti-e a számla áfa levonhatóságát?

Az adóhatósági ellenőrzések során gyakran felmerül, hogy vissza lehet-e igényelni a nem a vállalkozás érdekében felmerült költség áfáját? Például tehergépjármű üzemanyag elszámolásában a túlfogyasztásra jutó áfát.

Megint egy konkrét adóellenőrzés eredményéből indulok ki, mert a legjobb példákat az élet adja. A fuvarozó egyéni vállalkozó 12 évnél idősebb, 1,5 millió kilométer futott tehergépkocsija hidraulikus emelő hátfalat is tartalmazott, továbbá állóhelyi fűtést, ami az alapnormán felül jelentős túlfogyasztást eredményezett. A túlfogyasztásra eső gázolaj áfáját a fuvarozó számla alapján levonásba helyezte. A vállalkozó a menetlevelén nem tüntette fel az alapnorma feletti fogyasztást alátámasztó indokokat, például emelőhátfal használatának óraszámát, városi használat, fűtés, stb. Az adóhatóság által elvégzett ellenőrzés keretében megállapította, hogy az Sza törvény 11. számú melléklete és a 60/1992. (IV.1.) Kormányrendelet szerint elszámolható üzemanyag költség kevesebb, mint a számlával igazolt üzemanyag mennyiség. A revízió csak ebben a körben végzett számításokat. Az elszámolható üzemanyag költség értéke azonban önmagában még nem korlátozhatja az üzemanyag számlákban előzetesen felszámított áfa levonási jogát. A vizsgált években hatályban lévő régi Áfa törvény 33.§ (1) bekezdés b) pontja szerint **„*abban az esetben nem vonható le az előzetesen felszámított adó, ha az adóalany a terméket és a szolgáltatást teljes egészében az adóalanyiságot eredményező gazdasági tevékenységi körön kívüli célra használja fel, hasznosítja.*”**

Ez azt jelenti, hogy a kiszámított túlfogyasztást teljes egészében a vállalkozáson kívüli célra kellett volna felhasználni ahhoz, hogy az adóhatóság vitathassa az áfa levonást. E körben az ellenőrzés semmilyen számítást nem végzett. Elsőként százalékosan ki kellett volna mutatni a túlfogyasztás mértékét. Ezt követően tényállás tisztázás keretében tisztázni ennek lehetséges okait. Csak az esetben korlátozható az áfa levonási jog, ha az ellenőrzés kétséget kizáróan bizonyítja, hogy a túlfogyasztás felhasználása gazdasági tevékenységi körön kívül történt.

Az adólevonási jog az Európai Bíróság jogértelmezései szerint is az áfa mechanizmus szerves részét képezi. Főszabályként az előzetesen felszámított áfa levonható. Ennek megfelelően a revízióknak vizsgálnia kellett volna:

- A hidraulikus szivattyúval működtetett emelő hátfalra eső üzemanyag fogyasztást,
- A tehergépjármű 12 éves kora és 1,5 millió futott kilométere mekkora mértékű túlfogyasztást indokol. Szükség esetén szakértő igénybevételevel.
- Becsülni kellett volna annak a nyilvánvaló ténynek számszerű kihatását, hogy a menetleveleken túl –ig célpontok lettek megadva, ezért az elszámolható üzemanyag költségnél figyelmen kívül hagyásra került a városi fogyasztás, álló helyi fűtés, légkondicionálás.

Ha a tényállástisztázás keretében a revízió arra a következtetésre jut, hogy a fentiekben felsorolt okok indokolhatták a túlfogyasztást, akkor a túlfogyasztásra jutó áfa levonásba helyezhető. E nélkül semmi sem támasztja alá, hogy teljesültek volna az Áfa törvény 33.§ (1) bekezdés b) pontjában foglaltak.

A túlfogyasztásnak számos oka lehet, ami okirat hiányában nem alapozza meg költségként való elszámolást, de kétséget kizáró ellenbizonyítás nélkül nem korlátozható az áfa levonási jog. Ezért a költségelszámolás az szája törvény alapján vitatható, az áfa levonási jog az áfa törvény alapján nem!

Az adóhatóság összekeveri a társasági adó a törvény, számviteli törvény alá tartozó nettó összeget az áfa törvény hatálya alá tartozó nettó összegre felszámított áfával. A számla tartalmi hiányosságai miatt nem korlátozható az áfa levonási jog. Az áfa törvény önmagában zártan határozza meg az áfa levonás szabályait. A számviteli törvényre hivatkozás az áfa levonhatósággal kapcsolatosan alaptalan. Úgy is mondhatjuk, hogy nem hiteles.

Angyal József okleveles adószakértő (06-209-429-386) www.angyalado.hu